

Dostosowanie do przepisów o pomocy publicznej UE, przyspieszenie wydawania zezwoleń dla projektów OZE oraz energetyka prosumencka [USTAWA]

Ministerstwo Klimatu i Środowiska pracuje nad nowelizacją ustawy o odnawialnych źródłach energii, która ma na celu zwiększenie udziału OZE w krajowym zużyciu energii brutto oraz szeroko pojęty rozwój sektora energii zgodny z ambicjami redukcji emisyjności gospodarki i zobowiązaniami międzynarodowymi. Nowe regulacje dostosowują polskie prawodawstwo do przepisów o pomocy publicznej UE, a także mają na celu m.in. na przyspieszenie wydawania zezwoleń w obszarze OZE (permitting), wprowadzą zmiany w systemie rozliczeń prosumenckich, co zwiększy wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii w Polsce.

Dlaczego wprowadzamy zmianę?

- dostosowujemy prawo do wymagań związanych ze stosowaniem pomocy publicznej w UE, przy maksymalizacji korzyści dla odbiorców energii, w tym przemysłu energochłonnego;
- potrzebujemy dynamicznego i zrównoważonego rozwoju OZE, które zapewnią dostęp do taniej i zeroemisyjnej energii, która zasili gospodarstwa domowe i całą gospodarkę;
- chcemy przyspieszyć procedury wydawania zezwoleń dla inwestycji w OZE;
- chcemy zwiększyć opłacalność ekonomiczną mikroinstalacji prosumenckich oraz zachęcić prosumentów do magazynowania nadwyżek energii.

Jaki problem rozwiązujemy?

Zmiana ustawy pozwoli na:

- zapewnienie zgodności przepisów prawa krajowego z prawem unijnym w zakresie m.in. ulg dla odbiorców energochłonnych oraz systemu wsparcia dla instalacji o niewielkiej mocy działających w systemie FIT/FIP;
- przyspieszenie rozwoju instalacji OZE w Polsce;
- stworzenie zachęt to zwiększenia autokonsumpcji energii elektrycznej przez prosumentów.

Jakie konkretne zmiany wprowadzamy?

I. Zapewnienie zgodności prawa krajowego z prawem unijnym

- Projekt ma na celu wdrożenie obowiązujących przepisów wynikających z prawodawstwa europejskiego:
 - Wytyczne Komisji CEEAG;
 - Rozporządzenie GBER oraz rozporządzenie rynkowe;
- Dostosowanie przepisów do CEEAG wymaga m.in.:

- aktualizacji listy sektorów uprawnionych do ulg dla odbiorców energochłonnych zgodnie z katalogiem określonym w CEEAG;
- wprowadzenia dwóch poziomów ulg: dla przedsiębiorstw w sektorach narażonych na szczególnie ryzyko ucieczki emisji w wysokości 85% obowiązku oraz dla przedsiębiorstw w sektorach narażonych na ryzyko ucieczki emisji na poziomie 75%;
- utrzymania kryterium kwalifikacji przedsiębiorstwa jako „odbiorcy przemysłowego” - minimalny próg 3% energochłonności;
- wprowadzenia opłaty wyrównawczej, która będzie wnoszona przez odbiorców energochłonnych uprawnionych do ulg w przypadku, gdy łącznie stawka opłat, o których mowa w Wytycznych CEEAG spadnie poniżej 0,5 euro za MWh.
- Dostosowanie przepisów do GBER wymaga m.in.:
 - objęcie obowiązkiem samodzielnego bilansowania i wyboru sprzedawcy (w miejsce sprzedawcy zobowiązanego) instalacji OZE o mocy do 400 kW (oraz 200 kW od dnia 1 stycznia 2026 r.), co przełoży się na zmiany przede wszystkim w zakresie systemów wsparcia FiT/FiP, ale obejmie też instalacje o małej mocy wchodzące do aukcyjnego systemu wsparcia oraz uprawnione do tzw. obowiązku zakupu;
 - wyznaczenie Prezesa URE jako podmiotu, monitorującego wysokość przyznanego wsparcia w ramach systemów FiT/FiP.
- Uzasadnienie pilności i dużej wagi projektu:
 - realizacja wymogów CEEAG ma na celu utrzymanie konkurencyjności polskiego sektora energochłonnego, dlatego powinna ona nastąpić w możliwie najkrótszym terminie pozwalając przedsiębiorcom i URE na przygotowanie się do nowych reguł;
 - brak dostosowania programu wsparcia do rozporządzenia GBER, tj. kontynuowanie przydzielania wsparcia dla instalacji do 500 kW na zasadach dotychczasowych, powoduje ryzyko uznania przez Komisję, że pomoc dla tych instalacji udzielana byłaby niezgodnie z zasadami rynku wewnętrznego.

II. Przyspieszenie wydawania zezwoleń w obszarze OZE

- Wprowadzone zmiany przyczynią się do skrócenia terminu trwania procedur dla instalacji i projektów dla wybranych źródeł wytwarzania energii odnawialnej, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - montowanych na budynkach instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystujących do wytwarzania energii energię promieniowania słonecznego i położonych na tym samym terenie magazynów energii elektrycznej,
 - pomp ciepła,
 - urządzeń i instalacji niezbędnych do przyłączenia do sieci danej instalacji OZE, oraz
 - remontu, odbudowy, przebudowy, nadbudowy lub rozbudowy instalacji OZE.
- Zmiany obejmą następujące procedury na wydanie:
 - decyzji o pozwoleniu na budowę w przedmiocie robót budowlanych;
 - warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej oraz ciepłowniczej;
 - koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej lub koncesji na wytwarzanie ciepła;
 - decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;

- o wpisu do rejestru wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w małej instalacji w zakresie małych instalacji.
- Uzasadnienie pilności i dużej wagi projektu ze względu na wywołany agresją Rosji na Ukrainę kryzys energetyczny, jak również potrzebę dalszej dynamizacji rozwoju OZE w Polsce, projektodawca uznał, że w celu zwiększenia dynamiki transformacji energetycznej kraju, zasadne jest bowiem wprowadzenie stałych proceduralnych uproszczeń do krajowego porządku prawnego i stosowanie skróconych terminów wydawania zezwoleń.

III. Zmiany porządkujące w związku z wejściem w życie CSIRE

- Projekt ma dostosować przepisy o prosumencie wirtualnym do odroczonej daty wejścia w życie CSIRE z dnia 1 lipca 2024 r. na dzień 1 lipca 2025 r.
- Uzasadnienie pilności i dużej wagi projektu:
 - o instytucja prosumenta wirtualnego energii odnawialnej jest nierozdzielnie związana z funkcjonowaniem CSIRE, którego uruchomienie zostało odroczone na dzień 1 lipca 2025 r. Nie jest możliwe prowadzenie rozliczeń prosumenta wirtualnego, który zgodnie z obowiązującymi przepisami ma zostać uruchomiony od dnia 1 lipca 2024 r.
 - o z instytucją prosumenta wirtualnego powiązane jest rozwiązanie proponowane w ustawie o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, zgodnie z którym inwestor planujący inwestycję budowy elektrowni wiatrowej na terenie danej gminy ma obowiązek wydzielenia co najmniej 10% mocy zainstalowanej projektowanego przedsięwzięcia i umożliwienia zainteresowanym mieszkańcom objęcia udziału w wytwarzanej energii – w formule prosumenta wirtualnego. Ten mechanizm partycypacji społecznej nie zafunkcjonuje bez wejścia w życie instytucji prosumenta wirtualnego energii odnawialnej.

IV. Zmiany w systemie rozliczeń net-billing

- Projektowana zmiana w systemie rozliczeń net-billing ma na celu zwiększenie korzyści wynikających z produkcji energii elektrycznej przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, co w efekcie wpłynie na poprawę rentowności ich inwestycji w instalacje fotowoltaiczne. Zmiana również zakłada możliwość pozostania przy rozliczaniu się w oparciu o rynkową cenę energii miesięczną.
- Uzasadnienie pilności i dużej wagi projektu:
 - o zgodnie z obecnymi przepisami, od dnia 1 lipca 2024 r. wartość energii będzie wyliczana w oparciu o rynkową, godzinową cenę energii elektrycznej, jednak istniejący prosumenci powinni mieć możliwość pozostania w rozliczeniach miesięcznych, tak jak ma to miejsce obecnie;
 - o porównanie cen energii elektrycznej wynikającej z taryfy sprzedawcy, po której prosument jest rozliczany za pobraną energię, z ceną, po której energia ta jest rozliczana po wprowadzeniu do sieci elektroenergetycznej i zapisywana jako depozyt prosumencki na koncie prosumenta, wykazało potrzebę przyjęcia rozwiązań mających na celu zwiększenie opłacalności instalacji fotowoltaicznej.

[Link do projektu](#)